

Раїса БЕХ,
*майстриня виробничого навчання
ДНЗ «Малинський професійний ліцей»*

***Узагальнений досвід роботи
на тему: «Впровадження проблемних методів
навчання на уроках виробничого навчання
професії «Швачка; кравець»***

*Той, хто звертаючись до старого,
здатний відкрити нове,
достойний бути вчителем.*

Актуальність проблеми

Сучасний ринок праці потребує особистості творчої, здатної самостійно мислити, генерувати оригінальні ідеї, приймати сміливі, нестандартні рішення. Тому розвиток творчого потенціалу учнів є важливим завданням професійної підготовки фахівців. Сьогодні перед майстром виробничого навчання ставиться багато завдань, від яких чималою мірою залежить ефективність педагогічної праці, якість навчального процесу, пошук нових форм і методів навчання та виховання учнів. Творчість у пошуку виявляється в удосконаленні вже відомих методів і засобів педагогічної праці, а також в освоєнні нових методів і технологій, які не лише охоплюють окремі сторони педагогічної діяльності, а й поширюються на всю роботу майстра виробничого навчання.

Готуючись до уроку виробничого навчання важко визначити чіткі межі між різними методами навчання: вони переплітаються, доповнюють один одного. Кожен з методів навчання має певні переваги і недоліки. Сучасний освітній процес має забезпечити розвиток здобувача освіти, як цілісної особистості, котра прагне до саморозвитку, самореалізації, самовиховання, що необхідно для особистісної взаємодії з оточенням: людьми, природою, культурою, цивілізацією на основі загальнолюдських цінностей, яка відкрита для сприймання й опанування нового досвіду та здатна на свідомий і водночас відповідальний вибір у різних життєвих ситуаціях.

Технологія досвіду

Одним із поширених методів навчання є проблемний метод навчання, вважає Раїса Миколаївна, яка працює майстром виробничого навчання в ДНЗ «Малинський професійний ліцей» з 25 серпня 1994 року з професії «Швачка; кравець», понад 30 років. Щодня, йдучи до своїх вихованців, Бех Р.М. бере за правило народну мудрість: «Тільки те, до чого дійшов сам - висікається в голові, серці, душі».

Моніторинг знань, спостереження за діяльністю здобувачів освіти показали, що кожним роком у молоді, яка приходять навчатися до професійного ліцею, рівень знань, інколи, нижчий за їх попередників, тому творчий педагог зупинила свій вибір саме на темі: «Впровадження проблемних методів навчання на уроках виробничого навчання професії: «Швачка, кравець».

У своїй роботі зі здобувачами освіти майстриня виробничого навчання враховує вікові особливості, індивідуальні здібності кожного з них, адже відомо, що вони по-різному сприймають, обробляють, класифікують та застосовують знання. Досвід показує, що одні відчують глибоко, а інші осмислюють, чутливі отримують через органи чуття, а ті, хто осмислюють підходять до всього логічним шляхом. Раїса Миколаївна бере до уваги й те, що є категорія дітей, які дні спочатку вивчають ситуацію, а потім самі пробують з'ясувати суть проблеми, а є інші, які відразу, довго не замислюючись, починають щось робити, бо хочуть відразу випробувати на собі, засвоїти нові знання. Майстриня виробничого навчання переконана: кожен спосіб сприйняття знань та інформації має свої переваги і недоліки.

Отже, навчання має бути пристосоване до індивідуальних потреб різних здобувачів освіти.

Бех Р.М. вважає виробниче навчання важливою ланкою у формуванні професійної майстерності, а тому організовувати його так, щоб рівень підготовки здобувачів освіти відповідав рівневі розвитку технічного озброєння виробництва.

Пріоритетом у співпраці зі здобувачами освіти є впровадження проблемних методів навчання на уроках виробничого навчання з професії: «Швачка; кравець», а отже, важливим для розвитку критичного мислення, професійної майстерності та емоційності здобувачів освіти. Саме цей підхід Раїса Миколаївна вдало використовує з метою формування не лише технічних навичок, але й творчого підходу до вирішення складних виробничих завдань (створення ситуацій, які вимагають від здобувачів освіти пошуку рішень, аналізу, синтезу інформації та самостійного прийняття рішень), що дає можливість плідно співпрацювати всім учасникам освітнього процесу.

Дана діяльність можлива лише при розумінні та дотриманні етапів впровадження проблемного навчання, якими майстерно володіє Раїса Бех, а саме:

- формує проблеми (ставить перед здобувачами освіти питання - проблему або ситуацію, яка відповідає темі уроку). Варто відмітити, майстриня ставить непрості завдання, але доступні для здобувачів освіти з певним рівнем підготовки;
- аналізує та обговорює з вихованцями завдання, проблему в групах або індивідуально, спільно формують гіпотези;
- шукають шляхи вирішення проблемної ситуації, поставлених завдань. Бех Раїса Миколаївна вміло і вдало поєднує теоретичні знання та практичні навички здобувачів освіти, злучаючи різні джерела інформації (літературу, Інтернет – джерела, консультації з майстром виробничого навчання тощо);
- на практиці реалізує обдумані проблемні ситуації, питання (як результат, здобувачі освіти виконують завдання, демонструючи свої вміння та самостійність (наприклад: шиття виробу за власним дизайном або відновлення дефектного шва); разом обговорюють здобутки (сильні сторони і недоліки, надає консультативний зворотній зв'язок) і планують подальше вдосконалення отриманих вмінь і навичок, їх застосування в повсякденному житті.

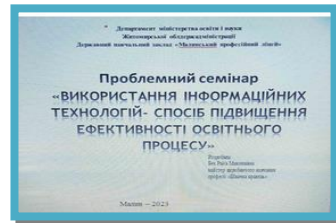
Отже, майстер виробничого навчання впевнена: проблемне навчання на уроках виробничого навчання з професії «Швачка; кравець» допомагає не лише засвоїти професійні компетенції, а й розвиває особисті якості здобувачів освіти, такі як відповідальність, самостійність і здатність працювати в команді. Адже саме цей метод:

- підвищує якість підготовки майбутніх фахівців;
- дозволяє їм бути конкурентоспроможними на сучасному ринку праці.

Творчий розвиток особистості Раїса Миколаївна вбачає в самоосвіті, а саме у відвідуванні уроків колег, відвідуванні підприємств «Ельфа», «Мальва», «Арсанія», швейних цехів, ательє, створення презентацій, майстер класів, перегляд журналів, інтернету з новинками нових методів обробок, приймає участь у волонтерській роботі. Спілкується з колегами, технологами підприємств, проходить стажування на ТОВ МШФ «Ельфа».

Бех Раїса Миколаївна приймає активну участь у методичній роботі навчального закладу, а саме у листопаді 2020 року - виступила на засіданні методсекції «Вдосконалення форм і методів проведення уроків виробничого навчання» (*проблемний семінар*)

У 2021 році виступила на засіданні метод секції «Формування життєвих компетенцій шляхом використання практичних завдань проектних технологій виробничого навчання» (*семінар практикум*)

та «Розвиток професійних умінь та навичок здобувачів освіти на уроці виробничого навчання за допомогою сучасних інформаційних технологій» (*круглий стіл*)

Розробила методичні розробки уроку на тему: «Обробка низу штанів швом у підгин» та «Обробка кишень у рамку на задніх половинках штанів»

У 2022 році виступила з доповіддю на засіданні метод секції на тему «Використання інтерактивних технологій на уроках виробничого навчання для підвищення якості освіти» (*семінар практикум*)

Розробила методичну розробку уроку на тему «Обробка заднього полотнища спідниці з розрізом шлиця»

2023 рік підготувала доповідь на тему «Використання інформаційних технологій – спосіб підвищення ефективності освітнього процесу» (*проблемний семінар*) та створила презентацію по темі.

Підготувала презентацію та виступила з доповіддю на обласній методсекції легкої промисловості (онлайн) на

тему «Важливість сучасних технологій та обладнання швейного виробництва в оновленні змісту професійної

підготовки кваліфікованих робітників»

Розробила методичну розробку на тему «Обробка коміра та з'єднання коміра з горловиною» 2024 рік підготувала доповідь на тему «Сучасні методи створення КМЗ» (*круглий стіл*)

Пройшла стажування на ТОВ «МШФ «Ельфа» за професією «Кравець» у 2022 році та на ТОВ «ЕЛЬФА ЛОГІСТИК» - за професією «Швачка» у 2024 році.

Розробила методичну розробку на тему «Обробка верхнього зрізу спідниці обшивкою».

2025 рік методична

розробка уроку на тему «Обробка застібки «блискавка» в бічному та середньому шві».

Співпраця з волонтерськими групами. Публікація в засобах масової інформації.

У 2021 році – відео-урок на тему: «Обробка подвійної кокетки на спинці виробу»

<https://youtube.com/watch?v=HLJygDwgSJ8&feature=shared>

У грудні 2023 року провела майстер клас на тему: «Різні способи обробки низу джинсів для сучасної молоді»

<https://youtu.be/w81dRHcvWxY?feature=shared>.

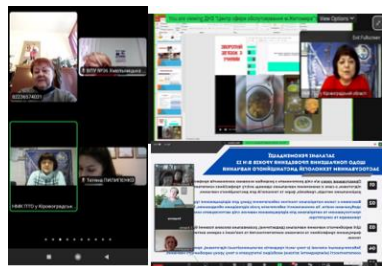
Участь у проведенні Дня міста, вересень 2021 року

У 2024 році провела майстер клас на тему «Виготовлення пасхальних яєць з підручних матеріалів» (профореієнаційна робота)

Участь в опитуванні "SELFIE 2021-2022, session 1" саморефлексії SELFIE та

отримала сертифікат Пройшла курси 2022-2023 роки «Цифрові інструменти GOOGLE для освіти» рівні: базовий, середній та поглиблений, отримала сертифікати.

На протязі 2020-2024 р.р. брала

активну участь у онлайн секціях, конференціях, Виробнича

Пошиття покривал «Малинський

Грудень 2024 року - участь у пошитті костюма Малина

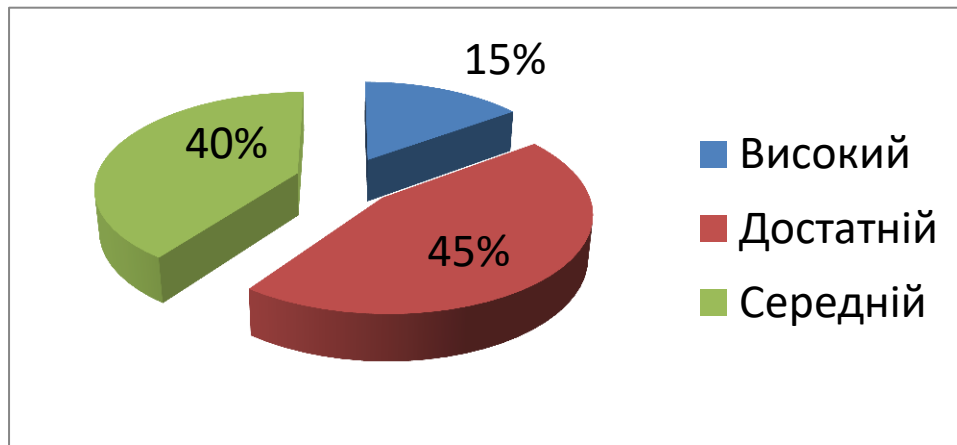
Пройшла курси кваліфікації з 26 лютого 2024 року в БІНПО за програмою «Майстри виробничого навчання закладів професійної (професійно-технічної) освіти» та отримала свідоцтво з оцінкою відмінно.

метод. вебінарах діяльність для укриття ДНЗ професійний ліцей» прийняла активну Малуші для краєзнавчого музею міста

Результативність досвіду
Динаміка досягнень здобувачів освіти за 2024 навчальний рік

ВИСНОВОК

Про результати роботи майстрині виробничого навчання Бех Раїси Миколаївни свідчить наступний показник: зростання рівня навчальних досягнень здобувачів освіти за останні три роки.

Уроки виробничого навчання з професії «Швачка. Кравець» мають значний потенціал для впровадження проблемних методів навчання, формування професійних компетентностей здобувачів освіти. Саме це і є ефективним під час роботи над темою, за якою працює Раїса Миколаївна, адже використання сучасних методів і технологій навчання, активізація пізнавальної діяльності здобувачів освіти, забезпечення практичної спрямованості навчання сприяють розвитку критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, комунікативних навичок та вміння працювати, використовуючи професійні знання та уміння.

Узагальнений досвід роботи майстра виробничого навчання Бех Раїси Миколаївни на тему: **«Впровадження проблемних методів навчання на уроках виробничого навчання професії «Швачка; кравець»** розглянуто, обговорено та схвалено і на засіданні методичної комісії педагогічних працівників з професії «Швачка; кравець» (протокол № 6 від 24.01.2025) та педагогічною радою (протокол засідання педагогічної ради ДНЗ «Малинський професійний ліцей» № 2 від 20.02.2025 р.).

Примітка: портфоліо Раїси БЕХ, майстрині виробничого навчання ДНЗ «Малинський професійний ліцей» – в електронних додатках